

Notat

- **Resumé af høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Varetagelse af opgaver for en minister, ankenævn for afgørelser om merit, udvidelsen af bestyrelsens opgaver og sammensætning, ph.d.-skoler, aftagerpaneler mv.)**

30. januar 2007

- **Forligskredsændringer på baggrund af høring**

Universitets- og Bygningsstyrelsen har modtaget i alt 60 høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov universiteter (universitetsloven).

I dette resumé redegøres indledende for de overordnede tilkendegivelser til ændringsforslaget. Dernæst redegøres for de væsentligste bemærkninger til udvalgte elementer af ændringsforslaget fordelt på universiteter og øvrige høringssparter.

Til slut redegøres for de væsentligste ændringer, der er foretaget på grundlag af høringen og efter drøftelse i forligskredsen (V, K og S).

For specifikke bemærkninger til de enkelte bestemmelser i ændringsforslaget henvises til høringssvarene.

1. Overordnede tilkendegivelser

Af høringssvarene fremgår det, at størstedelen af ændringsforslaget overordnet er blevet positivt modtaget af såvel universiteterne mv. som andre høringssparter.

Københavns Universitet (KU), Aarhus Universitet (AU), Syddansk Universitet (SDU), Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU) finder dog, at lovforslaget indebærer en vidtgående detailstyring.

Rektorkollegiet (RK) tilslutter sig, at der kan oprettes faglige enheder til varetagelse af myndighedsbetjeningsopgaver, hvis det enkelte universitet finder det hensigtsmæssigt.

Forslaget om ph.d.-skoler modtages generelt positivt af såvel universiteter som andre høringssparter. Det anføres i høringssvarene, at det er en forbedring, at forskerskolesystemet systematiseres og forbedres. Der gives dog også konkrete forslag til justeringer af forslagets enkelte dele. Der ønskes i denne forbindelse skabt mulighed for samarbejde mellem universiteter og andre forskningsinstitutioner hvad angår ph.d.-skoler og uddannelsen af ph.d.-studerende.

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen
LS/IPK**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk

Dok nr. 103558
Side 1/1

Der er tilfredshed med indførelsen af muligheden for at benytte ansøgningsgebyrer og gebyrer for kvalifikations- og sprogpøver.

Universiteterne og censorformandskaber er kritiske over forslaget til ny censorordning.

Universiteterne og andre høringsparter anfører, at visse af forslagene på uddannelsesområdet, særligt kravet om obligatoriske vejledningssamtaler vil have udgiftsmæssige konsekvenser, og at der bør afsættes midler til de pågældende formål.

Universitetsskoler

Universiteternes synspunkter

RK og AU udtrykker tilfredshed med, at der nu er etableret en universitetsskole, idet Handelshøjskolen i Århus indgår som sådan i AU. RK og AU finder imidlertid, at den konkrete beslutning vedrørende Handelshøjskolen i Århus/AU bør følges af, at der i loven skabes en generel hjemmel til at oprette universitetsskoler.

Andre høringsparters synspunkter

Tilsvarende synspunkter fremføres af Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Civiløkonomerne (C3), Dansk Erhverv og Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse (FUHU).

Evaluering af sammenlægningerne og deres konsekvenser

AC anfører, at man finder, at den evaluering af sammenlægningerne af universiteter og sektorforskningsinstitutioner, mv., som er besluttet gennemført i 2009, bør omfatte en undersøgelse af, om forskningsfriheden og ytringsfriheden står uantastet med sammenlægningerne. LO finder, at sammenlægningen af universiteter og sektorforskningsinstitutioner bør følges og evalueres nøje.

2. Tilkendegivelser til udvalgte elementer

2.1 Formålsparagraffen, jf. § 2 a.

Universiteternes synspunkter

RK, KU, AU og Danmarks Tekniske Universitet (DTU) finder, at bestemmelsen om, at universiteterne kan udføre opgaver for vedkommende minister efter aftale med denne (§ 2 a), bør indarbejdes i § 2 (den nuværende formålsparagraf), således at alle universitetets opgaver er nævnt i samme paragraf.

Andre høringsparters synspunkter

SEDIRK fremfører samme synspunkt.

2.2 Konkurrenceudsættelse, jf. § 2 a.

Universiteternes synspunkter

RK, KU, Syddansk Universitet (SDU) og Aalborg Universitet (AAU) finder, at den periode på 2 år, som skal hengå, før fagministerierne kan konkurrenceudsætte opgaver vedrørende myndighedsbetjening, er for kort henset til universiteternes ansvar for personale, udvikling af viden og infrastruktur på de enkelte sektorforskningsområder.

Andre høringssparters synspunkter

Andre høringssparter har ikke kommenteret denne del af forslaget.

2.3 Anerkendt forsker, jf. § 16 a.

Universiteternes synspunkter

RK, KU og SDU finder, at det er uheldigt, at man ved ansættelse af direktører/sekretorchefer ved faglige enheder fraviger kravet om, at en leder på et universitet mv. ubetinget skal være anerkendt forsker. Det forudsættes i lovforslaget alene, at vedkommende "så vidt muligt" skal være anerkendt forsker.

Andre høringssparters synspunkter

Dansk Magisterforening (DM), Akademikernes Centralorganisation (AC) og Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab fremfører samme synspunkt.

2.4 Forskningsfrihed, jf. § 16 a.

Universiteternes synspunkter

Universiteterne har ikke kommenteret denne del af forslaget.

Andre høringssparters synspunkter

AC, DM, Det Fri Forskningsråd, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab og LO finder, at det er vigtigt at sikre, at der er forskningsfrihed på universiteterne, og – eventuelt ved en særlig lovbestemmelse - at den enkelte forsker har tid til at forske frit.

2.5 Ph.d.-skoler, jf. § 16 b.

Universiteternes synspunkter

Der er en række positive tilkendegivelser om forslaget om oprettelsen af ph.d.-skoler. Det vurderes at ville bidrage til at strukturere og forbedre forskeruddannelsen.

Universiteterne fremkommer med kommentarer og konkrete forslag til justeringer af forslagets enkelte dele, særligt vedrørende tværgående ph.d.-skoler, kompetencefordeling mellem dekan, ph.d.-skoleleder og ph.d.-udvalg, mv.

Andre høringssparters synspunkter

En række høringssparter udtrykker på samme måde som universiteterne en positiv holdning til forslaget om etablering af ph.d.-skoler.

SEDIRK, FTF, Forskningsrådet for Sygdom og Sundhed, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, og Kennedy Institutet – Statens Øjenklinik udtrykker behov for, at der skabes mulighed for samarbejde mellem universiteter og andre forskningsinstitutioner i relation til ph.d.-skoler og uddannelsen af ph.d.-studerende.

2.6 § 33.

Universiteternes synspunkter

KU er betænkelig ved, at videnskabsministeren kan pålægge universiteterne at udføre § 2 a opgaver. Universitetet finder, at det sætter universitetet i en

dårlig forhandlingsposition samtidig med, at det fratager universiteterne selvbestemmelsesret på forskningsområdet.

Andre høringsparterers synspunkter

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab finder, at den anførte bestemmelse bør udgå. DM anfører, at bestemmelsen kun bør kunne anvendes i de særlige situationer, hvor anvendelsen har betydning for statens sikkerhed.

2.7 Elektronisk kommunikation, jf. § 8 a, stk. 1.

Universiteterne og Danske Studerendes Fællesråd (DSF) er overvejende positivt indstillede over for forslaget. KU påpeger dog, at der kan være juridiske problemer, hvis kravet om elektronisk kommunikation også indføres ved optag af studerende til bacheloruddannelsen.

2.8 Offentliggørelse af undervisningsevalueringer, jf. § 8 a, stk. 2.

Universiteterne er betænkelige ved forslaget, fordi det efter deres opfattelse vil begrænse det faglige selvstyre, og tvivler på, om der kan sikres fuld anonymisering af den enkelte underviser. Tilsvarende er de faglige organisationer (AC, DM og Ingeniørforeningen (IDA)) betænkelige.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 4/4

2.9 Retskrav på samtaler, jf. § 8 b.

Universiteterne finder, at intentionen bag forslaget er god, men at det er tungt og omkostningskrævende.

2.10 Meritankenævn, jf. § 18 a.

De fleste universiteter finder forslaget acceptabelt, men er tvivlende over for virkningerne i retning af en nedbringelse af studietiden.

2.11 Obligatoriske aftagerpaneler, jf. § 18 b.

Universiteterne er overvejende positive over for etablering af aftagerpaneler, hvis de selv kan organisere disse, og hvis panelerne alene får en rådgivende funktion.

2.12 Ny censorordning, jf. § 18 b, stk. 3.

Universiteterne er betænkelige ved forslaget og finder ikke, at der er grundlag for at ændre den eksisterende ordning. Især behovet for landsdækkende censorkorps og behovet for censorkorps, der er uafhængige af universiteterne, fremhæves.

Andre, herunder AC, DM, DSF og en række censorformandskaber deler universiteternes opfattelse.

2.13 Gebyrer for visse udenlandske studerende, jf. § 26, stk. 5.

Universiteterne er positive over for forslaget.

DSF er betænkelig ved forslaget, idet det danske uddannelsessystem bør basere sig på gratis rettigheder for alle, uanset baggrund.

3. Ændringer på baggrund af høring og drøftelser i forligskredsen (Venstre, Konservative og Socialdemokratiet)

På baggrund de indkomne hørings svar er forligskredsen enig i følgende:

Myndighedsbetjening integreres i formålsparagraffen. Den særlige paragraf for myndighedsbetjening, § 2 a, indsættes som et nyt stk. 4 i den nuværende § 2, så myndighedsopgaverne får plads i selve formålsparagraffen. Der er tale om en ”kan” bestemmelse, hvorefter universiteterne kan påtage sig myndighedsopgaver. I forbindelse med sammenlægningerne skal der ske en uafhængig evaluering, der blandt andet vil belyse medarbejdernes og de studerendes medbestemmelse på universiteter, den frie akademiske debat og forskningsfriheden under den gældende universitetslov.

Ledere af faglige enheder ”så vidt muligt” anerkendte forskere. I hørings svarene er der udtrykt bekymring for, at det ikke, som for dekaner og institutledere, er et ufravigeligt krav, at de skal være anerkendte forskere. Universiteterne kan selv afgøre, hvorvidt de ønsker at anvende muligheden for at fravige kravet. Derfor er der enighed om, at forbeholdet ”så vidt muligt” fastholdes.

Den *elektroniske kommunikation* skal fremmes mest muligt på universiteterne. I takt med den teknologiske udvikling og faldet i udgifterne til IT-løsninger vil reglerne om pligtsmæssig kommunikation blive udvidet til også at omfatte kommunikation vedrørende optagelse.

Præcisering af anonymitet ved evaluering. Med det formål at synliggøre og dokumentere god undervisning skabes der mulighed for, at videnskabsministeren kan fastsætte regler om, at de studerendes evalueringer af undervisningen skal offentliggøres på universitetets hjemmeside. Det er vigtigt med evalueringer af undervisningen, men der skal sikres fuld anonymisering af den enkelte underviser. Fuld anonymisering indebærer, at der ikke må offentliggøres oplysninger, der kan henføres til den enkelte underviser, og at oplysningerne er gjort anonyme på en sådan måde, at underviseren ikke længere er identificerbar. Bemærkninger til lovforslaget vil blive præciseret.

Intet krav om samtaler til personer, der vil søge optagelse på en bacheloruddannelse. Universiteterne og andre høringsparter har tilkendegivet, at de er enige i formålet, men finder, at der ikke er behov for at lovgive om samtaler. Det er allerede en central del af universiteternes opgaver at stå til rådighed for samtaler og lignende med potentielle studerende. Kravet om samtaler udgår af lovforslaget.

Aftagerpanelerne får alene en rådgivende funktion, og censorordningen udgår. I forbindelse med høringen over udkastet til ændring af universitetsloven har alle universiteter og andre høringsparter fundet det problematisk at afskaffe kravet om landsdækkende censorkorps og kravet om censorkorpsets uafhængighed af universiteterne. Censorordningen udgår af forslaget, og aftagerpanelerne får dermed alene en rådgivende funktion.

Der er imidlertid behov for en faglig og økonomisk analyse af den eksisterende censorordning, herunder dennes uafhængighed af universiteterne. Der igangsættes derfor et analysearbejde mellem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Ud-

vikling og repræsentanter fra universiteterne, censorformandskaberne og de studerende. Dette arbejde afsluttes i løbet af 2007. På dette grundlag drøftes med forligspartierne rammerne for en fremtidig censorordning.

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**

Side 6/6